

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 203 | Tarih 6-12 Mayıs

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 103 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

7 Mayıs: Türk polisi İstanbul'da yaptığı baskınlarda Gülen hareketi ile bağlantılı oldukları iddiasıyla hepsi on beş yaşlarında oldukları bildirilen 14 çocuğu gözaltına aldı.
*Tam sayı 16 olarak güncellenmiştir.

7 Mayıs: Aralarında eski polis memurlarının da bulunduğu 11 ilden 26 kişi Gülen hareketiyle bağlantılı oldukları iddiasıyla gözaltına alındı.

8 Mayıs: Ankara'da aralarında muvazzaf ve ihraç edilmiş subaylar ile eski askeri öğrencilerin de bulunduğu 15 kişi Gülen hareketiyle bağlantılı oldukları iddiasıyla gözaltına alındı.

8 Mayıs: Türkiye'de Temmuz 2016'daki darbe girişiminin ardından gerçekleştirilen geniş çaplı tasfiye sırasında işinden atılan eski bir kamu görevlisi, beş yılı aşkın süre cezaevinde kaldıktan sonra temyiz sürecindeyken Mart ayında yurt dışına çıkış yasağını ihlal ettiği iddiasıyla yeniden tutuklandı.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınmadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

6 Mayıs: Dünya İşçi Günü'nü kutlamak üzere İstanbul Taksim Meydanı'nda gösteri yapmak isteyen ve kolluk kuvvetlerine direndikleri iddia edilen 38 kişi daha gözaltına alındı.

10 Mayıs: Van Valiliği, 10 Mayıs 2024 ile 15 Mayıs 2024 tarihleri arasında 6 gün süreyle gösteri yürüyüşü, açık hava toplantısı, kapalı yer toplantısı, basın açıklaması, oturma eylemi, anket, çadır kurma, stant açma, imza kampanyası düzenleme, bildiri, broşür, el ilanı dağıtma ve her türlü protesto eyleminin yasaklandığını duyurdu.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

6 Mayıs: Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında aralarında iki gazetecinin de bulunduğu sekiz kişi gözaltına alındı.

6 Mayıs: Gazeteci Hakan Gülseven, 1 yıl 8 ay hapis cezasının Bölge Adliye Mahkemesi tarafından onanmasının ardından tutuklanarak cezaevine gönderildi.

8 Mayıs: Pınar Aydınlar, Facebook paylaşımları nedeniyle 1 yıl 6 ay 24 gün hapis cezasına çarptırıldı.

9 Mayıs İstanbul'da bir mahkeme, kapatılan Taraf gazetesinde yayımlanan beş haber nedeniyle dört gazetecinin emekli general Çetin Doğan'a tazminat ödemesine karar verdi.

9 Mayıs: Diyarbakır'da bir lise öğrencisi Diyarbakır'da bir lise öğrencisi Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla Perşembe günü yedi aydan fazla hapis cezasına çarptırıldı.

9 Mayıs: Eski AKP Bilecik Milletvekili Fahrettin Poyraz'ın Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğü görevinden alınması ve 11 ayrı yerden maaş aldığı iddiasıyla ilgili haber ve sosyal medya paylaşımları kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle engellendi.

10 Mayıs: Bir mahkeme, kapatılan Özgürlükçü Demokrasi gazetesi ile bağlantılı beş gazeteci ve bir gazete dağıtımcısını "terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüte yardım etmek" suçundan hapis cezasına çarptırıldı.

KÜRT AZINLIK

7 Mayıs: Şanlıurfa'da düzenlenen eş zamanlı polis baskınlarında, aralarında Kürt yanlısı Halkların Eşitlik ve Demokrasi (DEM) Partisi üye ve yöneticilerinin de bulunduğu en az 14 kişi gözaltına alındı.

CEZAEVİ KOŞULLARI

7 Mayıs Kütahya T Tipi Cezaevi binasına su verilmemesi nedeniyle su kesintileri devam ediyor ve mahkumlar su kesintileri nedeniyle kantinden su alarak ihtiyaçlarını karşılamak zorunda kalıyor. Bir milletvekili de durumu meclis kürsüsünden duyurdu.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

6 Mayıs: İstanbul'da İşçi Bayramı kutlamalarının ardından gözaltına alınan Filistin yanlısı gençlik grubu üyeleri gözaltında kötü muamele gördüklerini söyledi.

8 Mayıs: Ankara'nın Çankaya ilçesinde otobüs durağında bekleyen T. K. isimli bir kişinin kimlik kontrolü yapan polis memurları tarafından fiziksel şiddet uygulanarak gözaltına alındığı, fiziksel ve sözlü şiddetin gözaltı sonrasında da devam ettiği belirtildi.

10 Mayıs: İnsan Hakları Derneği'ne (İHD) göre cezaevlerindeki İdare ve İzleme Kurulları mahpusları

'pişmanlığa' zorluyor ve en az 384 mahpusun tahliyesi İdare ve İzleme Kurulları kararıyla 2021-2023 yılları arasında ertelendi.

12 Mayıs 4 kişi İstanbul'un Küçükçekmece semtinde bir araç kontrol noktasında durduruldu ve polis memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldı.

SINIR ÖTESİ KÖTÜ MUAMELE

10 Mayıs: Güney Afrika'da sürgünde yaşayan bir Türk gazeteci Güney Afrika'nın Johannesburg kentinde Filistin konulu bir etkinliği takip ederken Türk Büyükelçiliği ve güvenlik görevlilerinin tacizine ve fiziksel müdahalesine maruz kaldı.

KADIN HAKLARI

7 Mayıs: Mart ve Nisan aylarında Türkiye'de elli yedi kadın erkekler tarafından öldürüldü ve 34 kadın da şüpheli koşullar altında hayatını kaybetti.